

Melžimo robotai keičia ūkininkų dienotvarkę

Greta fermos sumontuotas pirmasis Lietuvoje vertikalusis pieno aušintuvas.

Rima Kazakevičienė
VL žurnalistė

Barčių kaime (Lazdijų r.) duris atvėrė robotizuota Lino ir Aušros Visockų karvių ferma. Naująjį pastatą suprojektavo pats šeimininkas ir jį susirentė ūkio būdu, o pažangiąsias švediškas įrangas jame sumontavo UAB „DeLaval“ specialistai. Tai antrasis ūkis Lazdijų rajone, patikėjęs šiai bendrovei įdiegti karvių fermoje išmanias technologijas.

Visiems palengvėjo

Šioje fermoje 100 karvių melžia du VMS „DeLaval“ melžimo robotai. Vienas robotas per parą gali pamelžti nuo 70 iki 75 karvių. Ūkio šeimininkas L. Visockas teigė, kad idėją robotizuoti karvių fermą padiktavo pats gyvenimas.

Nors Visockų ūkyje stovėjo 100 karvių talpinantis tvartas ir dešimtmetį karvės buvo melžiamos iš „DeLaval“ įsigytoje melžimo aikštelėje, nuo fizinio darbo per 24 ūkininkavimo metus jie jau pavargę tiek fiziškai, tiek psichologiškai. Be to, sūnus Mykolas, baigęs A. Stulginskio universitetą, nori, kad ateityje jam būtų lengviau dirbti.

L. Visocko teigimu, pagal lietuviškas pieno kainas investicija buvo didelė. Fermą Visockai statė savo lėšomis, o įrangą pirkę gavę Europos Sąjungos fondų paramą.

Šeimininkai jau pajuto permaitinimą. Nereikia keltis 5 val. ryto. Dabar Linas ir Aušra savo dieną pradeda 6.30–7.00 val. Beveik visus fermos rūpesčius ūkininkė perdavė vyrui ir sūnui. Atsikėlusį į fermą nuėina tik pieno kavai. Palengvėjusiu gyvenimu džiaugėsi ir ūkį ateityje perimsiantis sūnus Mykolas, besistengiantis perprasti ūkyje įdiegtas pažangiausias technologijas.

Visockai buvo prisiklausę įvairių šnekų apie sunkiai prie išmaniųjų technologijų prisitaikančius gyvulius, tačiau jų ūkyje taip neįvyko. Karvės didelio streso nepatyrė ir jau žino, ką daryti prie išmaniųjų vartų. Jeigu laikas melžti, išmanieji vartai kreipia karvę į roboto pusę, jei dar ne laikas – į poilsio zoną.

Komfortas ir naujovės

Naujoji ferma yra beveik 100 m ilgio ir 27 m pločio. Jos langams pa-

sirinkti šiuolaikiški „DeLaval“ firmos pakeliami polikarbonatiniai ventiliaciniai skydai. Fermos viduje sumontuoti 7 siūbuojantys šepėčiai. Šėrimo darbus lengvina automatinis pašarų stumdytuvas. Jo šeimininkams nereikia prižiūrėti, suprogramavus laikmatį, aparatas pats važinėja po tvartą.

Šioje fermoje įdiegta „DeLaval“ mėšlo šalinimo sistema, naujausia „DelPro 5.1“ bandos valdymo sistema, automatinė veršelių šėrykla su pieno atvežimo ir girdymo vežimėliu. Yra daug karvių komforto įrangos, patogios guoliavietės. Kadangi pamelžus pienas turi būti greitai atšaldomas, ūkis pasirinko 15 tūkst. l talpos vertikalusį pieno šaldytuvą. Tam padeda ir įdiegta išmanioji pieno aušinimo sistema. L. Visockas pasirinko UAB „DeLaval“, ne tik dėl puikios įrangos, bet ir gero aptarnavimo, patikimo serviso.

Karves iki 3 kartų per parą melžiantys robotai ūkio savininkams leis karvių bandą išplėsti iki 150. Jau turi užsiauginę 110 pakaitinių telyčaičių. Naujoje aplinkoje gyvuliai ramesni, didėja primilžiai, nėra nusiskundimų dėl pieno kokybės – jį kontroliuojantis robotas nekokybiško pieno nepraleidžia.

Šiuo metu Visockų ūkyje kasdien primelžiama apie 2 t pieno. Ūkis vienos krypties, todėl visos pajamos gaunamos tik už parduotą pieną. Šeima turi 160 ha žemės, iš jų 20 ha sėja kukurūzus, o visa kita užima pievos.

Atitinka Vakarų fermas

Anot UAB „DeLaval“ generalinio direktoriaus Albino Šulinsko, smagu ir pačiai įmonei, kai pavyksta

Ūkininkai Linas ir Aušra Visockai lengviau atsikvėpė – robotizuotą fermą galės perduoti viduriniam sūnui Mykolui.

įgyvendinti ilgus metus trukusį projektą. „Tai puikus ūkininkavimo pavyzdys: ūkininkas pradėjo nuo pačių paprasčiausių dalykų, paskui pradėjo bendrauti su mumis – iš „DeLaval“ nusipirko naudotą melžimo aikštelę, o dabar ūkis išaugo į robotizuotą stambią fermą“, – kalbėjo A. Šulinskas.

Šiame ūkyje įdiegta naujovė – greta fermos sumontuotas „DeLaval“ pirmas vertikalusis pieno aušintuvas. Specialistų teigimu, Lietuvos ūkiuose tokio lauke stovinčio aušintuvo dar niekur nėra. „Vakaruose tokie aušintuvai populiarūs, nes jie gali stovėti ir lauke. Mažėja statybų išlaidos, nereikia priestato“, – teigė bendrovės generalinis direktorius.

Dar viena moderni naujovė – „DeLaval“ ilgaamžiai, originalūs ventiliaciniai skydai. Jie ne tik estetiškai atrodo, bet ir padeda palaikyti žiemą būtiną šilumą tokiam tvarte. O šiltuoju metų laikotarpiu atlieka patalpų vėdinimo funkciją.

Anot UAB „DeLaval“ vadovo, kažkada atrodžiusios sunkiai pasiekiamos Vakarų naujovės, jau diegiamos ir Lietuvoje. Šiuo metu mūsų šalyje kompanija jau robotizavo 9 fermas.

Susidomėjimo neužtenka

Ūkininkų Visockų ūkyje surengtoje „DeLaval“ lauko dienoje susirinko pieno ūkių šeimininkai iš beveik visos Užnemunės. Iš Šakių rajono Kubilių kaimo atvykusią ūkininkę Jolantą Tamulienę labiausiai domino melžimo robotai. Ūkininkė teigė, kad su „DeLaval“ draugauja jau daug metų. Gavę paramos, nusipirko iš bendrovės mėšlo šalinimo įrenginius, šaldytuvą. „Jeigu pieno kainos pakils ir seksis, ir mes norėsime roboto“, – sakė J. Tamulienė.

Lauko dienoje ilgametis melžimo mokytojas Alfonsas Vitkauskas pabrėžė, kad dabar, kol dar teikiama ES parama, tinkamas metas fermose diegti naujoves, padėsiančias

ūkininkams, o paskui ir jų vaikams gyventi be rūpesčių.

„Ūkininkavimas – tai šeimos tradicija. Vienas iš šeimos narių, paveldėjęs ūkį, turės išmokyti jį valdyti, kad nereikėtų samdyti aptarnaujančių žmonių. Labai svarbu parengti gabų žemės ūkiui žmogų pamainai“, – teigė A. Vitkauskas.

Žingsnis po žingsnio pirmyn

Robotais ir kita modernia įranga prekiaujančios bendrovės vadovas A. Šulinskas pastebėjo, kad ūkininkai patys stengiasi modernizuoti ūkius, jie darosi vis išmanesni, apskaičiuoja, kaip ekonomiškiau ir pigiau dirbti.

„Pieno ūkiai stambėja, tad automatizacijos nepavyks išvengti. Tuo labiau kad demografinė situacija Lietuvoje negerėja, vietos jaunimas nenori dirbti neautomatizuotose fermose“, – ateities perspektyvas vertino A. Šulinskas.

Jo teigimu, pieno gamintojai modernizuos fermas ir ateityje, nes norės, kad darbas fermoje būtų efektyvus, sumažėtų išlaidos. „Mūsų įmonė yra sukūrusi veršingumo ir sveikatingumo nustatymo „Herd Navigator“ sistemą, kuri jungiama tiek prie robotų, tiek prie įprastinio tipo melžimo aikštelėlių. Ji iš pieno tyrimų, kitų parametrų gali nustatyti, kurios karvės serga, kurios – rujoja, veršingumą“, – pasakojo A. Šulinskas ir pridūrė, kad vis mažiau žmonių linkę vaikščioti aplink karves ir žiūrėti, kaip jos jaučiasi, bet visiems svarbu didinti karvių produktyvumą.

Tokį darbą turi dirbti jį išmanantys specialistai, bet kiekvienai fermai per brangu turėti savo specialistą. Todėl „DeLaval“ eina ta linkme – konsultuoja ūkininkus nuotoliniu būdu. A. Šulinsko manymu, ir ateityje jų pagrindinis klientas išliks pieno ūkis.

Daugiau informacijos
www.delaval.lt

 DeLaval Lietuva

Vienas VMS robotas per parą gali pamelžti iki 75 karvių.

Daug dėmesio sulaukė pašarų stumdytuvas.